

KNIHY KNIHOVNY KUNŠTÁTSKÉ

Prázdninové literární toulky zavedly mé kroky tentokrát na Lipnici. Vystoupil jsem ve Světlé nad Sázavou jako kdysi Jaroslav Hašek s přítelem malířem Jaroslavem Panuškou. Za hodinu a půl dosáhl jsem cíle, hostince U české koruny. Dvěma přátelům se tehdy před devadesáti lety cesta ovšem rádně protáhla. Panuška vzpomíná: „*Museli jsme se občerstvit v každé světské restauraci i ve všech venkovských, neboť Hašek tvrdil, že cesta je strašně dlouhá a zanechává mu na obou patách puchýře. Proto se vždy odpočívalo při pivě. Před každou hospodou Hašek obřadně prohlašoval: - Člověk míní, hospoda mění. – Pěší cesta se z běžné půldruhé hodiny protáhla na dobu šestihodinovou. Tak jsme na Lipnici přišli až před půlnocí.*“

Hašek byl ovšem chodec výjimečný. Ostatně, to byla ještě doba, kdy lidé chodili po svých. V jeho korespondenci jsou občas zmínky o délce denního pochodu. Tak například při cestě z Libáně do Prahy urazil za den 67 kilometrů. Hašek nečerpal jen ze svérázu pražských lokálů a z denního tisku, prochodil už od nějakých čtrnácti let staré dobré Rakousko křížem krážem, v Rusku byl už jako mladík, stejně tak v Bavorsku. Všude jak poznamenává na jedné pohlednici jeho přítel Matěj Kuděj „*za příjemné pozornosti policie prakticky každodenní*“. Občas si tedy odpočinul v chládku. Z těchto pestrých zkušeností je utkáno předivo jeho nesčetných povídek, známých i ztracených. Lidé dnes znají většinou Švejka díky filmové verzi s Rudolfem Hrušínským. Mezi povídkami se však skrývají skutečné perly. Takové *Obecní volby* jsou platné a aktuální dodnes. Také často zaznívá námitka, že byl „rudý Jaroslav“ v Rusku bolševikem. Dřív to bylo ovšem plus, dnes, kdy nám vládne prezident zvolený za pomoci komunistů, je to mínus. Hašek byl ale bez ohledu na ideologie proti lidské hamižnosti, chtivosti a blbosti OBECNĚ, ne jen na té či na oné straně. Jeho nemilosrdný, nelitostný pohled demaskuje, nikdo jej nemůže obvinít z naivity. Znal svět a viděl přesně.

V hostinci U české koruny, kde diktoval Švejka, jsem si dal pivo a vepřové výpečky se zelím a knedlíkem. Spokojenost s obojím byla velká. U vedlejšího stolu seděl pan Hašek a bavil se s hosty. Ano, byl to vnuk Jaroslavův a hostinec mu patří. Jeho syn, spisovatelův pravnuček Martin Hašek, si vzal „konkurenční“ hospodu naproti, Na kovárně. Tam jsem už nešel, spěchal jsem na nedalekou Pejškovnu. Hrála se tam totiž divadelní hra z Haškových povídek *Handšlág*. To se myslím dá přeložit i jako rána pěstí, ne?

HAŠEK Jaroslav: FIALOVÝ HROM, Praha, Československý spisovatel 1961